

عنوان مقاله:

واکاوی تطبیقی شعر «لحظات میته» از ودیع سعاده و «چیزی بگو، از عشق...» از حافظ موسوی (بر اساس نظریه نشانه شناسی رولان بارت)

محل انتشار:

فصلنامه ادب عربی، دوره 14، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

هدیه قاسمی فرد - دانشجوی دکتری رشته زبان و ادبیات عربی دانشگاه خلیج فارس بوشهر، بوشهر، ایران.

ناصر زارع - دانشیار رشته زبان و ادبیات عربی دانشگاه خلیج فارس بوشهر، بوشهر، ایران.

خلاصه مقاله:

نشانه شناسی به عنوان یکی از شاخه های نسبتاً جدید معرفت بشری در پی آن است تا با تکیه بر متن و رمزگشایی نشانه ها و چگونگی کارکرد آن ها، افق هایی نو از متن را به روی مخاطب بگشاید. اشعار روایی «ودیع سعاده» شاعر معاصر لبنانی و حافظ موسوی شاعر معاصر ایرانی دارای لایه های درونی و معنایی پربسامدی است که با زبانی تصویری به شرح حوادث می پردازد. نظر به تعدد سطوح رمزگانی در اشعار روایی این دو شاعر، این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی و از منظر مکتب آمریکایی ادبیات تطبیقی به نشانه شناسی رمزگان های موجود در شعر «لحظات میته» از ودیع سعاده و «چیزی بگو، از عشق...» از حافظ موسوی بر اساس نظریه «رمزگان پنج گانه» رولان بارت (۱۹۱۵-۱۹۸۰)، نشانه شناس فرانسوی می پردازد و ابعادی از ظرفیت های تاویل پذیری این دو شعر را به دست می دهد. نتایج به دست داده شده از این پژوهش چنین است که رمزگان های به کار رفته در این دو شعر سوای استفاده شکلی، یکی از شگردهای موفق دو شاعر در خلق متن باز محسوب می گردد؛ این موضوع در عنوان هر دو شعر که تاویل پذیر بوده و در حیطه رمزگان معمایی قابل بررسی است، نمود بیشتری دارد. رمزگان معنایی این دو شعر با دلالت های ضمنی، رمزگان نمادین آن با تقابل های آشکار و قابل ادراک، رمزگان کنشی به عنوان پربسامدترین رمزگان این دو شعر با پی رفت های مرتبط با یکدیگر و رمزگان فرهنگی با بعدی ایدئولوژیک و تبیینی بینامتنی جهت بازنمایی حوادث جنگ و مطلوب نهایی سعاده و موسوی موفق بوده و عامل پیشبرد حرکت روایی متن محسوب می گردد.

کلمات کلیدی:

ادبیات تطبیقی، نشانه شناسی، شعر معاصر عربی و فارسی، ودیع سعاده، حافظ موسوی، رولان بارت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1570526>

